1803. No. 66

BATAAF- SCHE

LEEUWARDER COURANT.

DONDERDAG DEN 2 JUNY.

I T A L I E N.

ROMEN *den* 30 *April.* De alhier reſideerende Franſche Miniſter, *Cacault*, is terug ontboden en men verzekert dat het oude gebruik, om dezen Post door een Geeſtelyken te doen bekleden, weder zal worden ingevoerd. Als opvolger van den Burger *Cacault* noemt men hier den Cardinaal Aartsbisſchop van Lyon, *Fasch*, Oom van den eerſten Conſul.

MILAAN *den* 10 *May.* Volgens Brieven van Napels, maken de Engelſchen Mynen om het Eiland Sicilien te bezetten, ten einde, ingeval de Oorlog mogt uitberſten, de Franſchen voortekomen. Voorts hebben zy den wil om, by Meſſina en Kantania, in de Zeeëngte, die Napels van Sicilien ſcheidt, ligte Flotilles te ſtationeeren.

H E L V E T I S C H E   R E P U B L I E K.

BERN *den* 14 *May.* De Courant dezer Stad geeft een breedvoerig Artikel van de Titels, welken aan de Regeeringen behoorden gegeven te worden. Dezelve raad het aannemen der oude Titels voor de oude Kantons aan, en voor de nieuwen die, welken men aan de Helvetiſche Regeering gaf.

De volgende gebeurdnis, ſchoon droevig in haare gevolgen, zal in de oogen van iederen Zwitzer, die met genoegen het manlyk en heldhaftig Caracter en Moed, die ten allen tyde onzer Natie eigen waren, ziet herleven, niet onverſchillig zyn. Zedert eenigen tyd had een blykbaare haat plaats tusſchen de Kinderen van het Dorp Cresſier en die der Dorpen Courgevaux en Villars, in het Diſtrict van Morat. Men is onzeker omtrent de aanleidende oorzaaken daar van, en welken men gedeeltlyk aan de verſchillende gevoelens, zo in het Godsdienſtige als in het Staatkundige, toeſchryft. In verſcheiden ontmoetingen hadden de Kinderen dezer Dorpen hunne aankomende kragten door gevegten beproefd, waar van de uitſlag twyffelagtig was gebleven. Eindlyk die van Cresſier, bezield door de edele gloryzugt en met eenen moed boven hunne kragten, zonden aan die van Courgvaux en Villars, eene uitdaging, hun aankondigende, dat de dag van Zondag, den 8 dezer maand, beſtemd was tot een algemeen gevegt, het welk een einde aan hunnen twist zou maken. De uitdaging werd aangenomen en het geheim zo zorgvuldig gehouden, dat men te Cresſier noch te Courgevaux niet het minſte vermoedde van de bereid wordende gebeurdnis. De Legers ſtonden op den beſtemden dag in elkanders gezigt. Die van Cresſier aangevoerd door eenen dertien jaarigen Jongeling, en beſtaande uit dertig Jongens, gewapend met Geweeren, Sabels, Bylen en Stokken, nam zynen ſtand op eene hoogte by de Beenderkapel. (Men moet hier aanmerken, dat dit Gewest het toneel is geweest van de gebeurdnisſen van voorleden Herfst.) Hetzelve was gerugſteund door het Bosch van Boulex, en men bewondert algemeen den Krygshaftigen geest, welken de jonge Bevelhebber ten toon ſpreidde, zo in de keus zyner ſtandplaats, als in de wyze, op welke hy zyne Troepen ſchikte. Eenige Piſtoolen zonder Pandekzels waren beſtemd om tot Poſitieſtukken te dienen. Het Vyandlyk Leger verſcheen wel dra, en beſtond uit 50 ſtryders op dezelfde wyze gewapend, en aangevoerd door eenen van omtrent denzelfden ouderdom als de Bevelhebber van Cresſier. Zyn marsch geſchiedde in de beste orde. De aanval begon met een zo hevig Schutgevaarte van klein Geweer, als het klein getal van Geweeren by de Legers toeliet. De Bevelhebber van Cresſier, dien dit vuuren verveelde. welks uitwerking aan zyn ongeduld niet beantwoordde, maakte eene beweging, waar van het oogmerk was den Vyand te omſingelen, maar dezen het voornemen gemerkt hebbende, viel met het ontbloot Geweer aan. De ſchok was geweldig, ongehoorde pogingen werden van beide zyden gedaan, de grond werd lang betwist, maar eindlyk had de meerderheid van getal de overhand, en die van Cresſier werden op de vlugt gedreven, ondanks de tegenwoordigheid van geest van derzelver Bevelvoerder, die alles deed wat mogelyk was, om zynen aftogt te verzekeren. Een gedeelte der Overwinnaars te zeer verhit in het vervolgen der Vlugtlingen, verviel in eene hinderlaag en moest het vuur van het klein Geweer verduuren, het welk zo wel gerigt was, dat een Jongeling van Courgevaux van 16 Jaaren op de plaats dood bleef. Deze Gebeurdnis verſlaauwde zeer de drift der vegtenden en een ieder begaf zig naar zyn huis. Die van Courgevaux deden eenen Gevangenen, die zy op den Vyand gemaakt hadden door 1 Corporaal en 4 Fuſeliers naar Morat brengen, dien zy volkomen naar de Oorlogswetten by de beſchaafde Volken behandelden. Men moet aanmerken, dat de Jongelingen van Villars geen deel aan het gevegt konden nemen, wyl zy door hunne Ouders en Nabeſtaanden terug gehouden werden, die er tydig kennis van gekregen hadden. De Jongeling van Cresſier, wiens ſchot zo rampſpoedig getroffen heeft, is verdwenen, zonder dat men weete, waar hy gebleven is. Het ongelukkige Slagtoffer van dit gevegt was de oudſte van al de ſtryders. Van beide zyden waren gekwetſten.

B A T A A F S C H E   R E P U B L I E K.

OMMEN *den* 25 *May.* Naauwlyks vernamen wy 's avonds den 18 May, terwyl het 3de Batt. Bataafſche Jagers, alhier voor eenen nacht geinkwartierd was, de zekere tyding, dat de Franſchen, den 17de de Waal te Nymegen waren overgetrokken en te Arnhem verwagt wierden, of men kreeg des nachts door eenen Franſchen Officier, die hier, naar Coeverden door trok, de treffendſte Bootſchap, dat de doortocht van gemelde Troepen, door onze Plaats en Buurtſchappen geſchieden zou. Ontſteltenis was op aller aangezichten te lezen, byzonderst, uit hoofde van den zeer geringen voorraad van Levensmiddelen, waar van men hier voor zich zelven voorzien was; daar een groot gedeelte van den diep verarmden Landman weinig of niets bezat, om voor zich zelven het nodige aan te ſchaffen, veel min voor zulk een aantal Gasten, waar op de hoop op eenen voortduurenden Vreede ons geene verwagtinge gegeven had. —— Afgevaardigden van Stad en Karspel verzuimden geen tyd, om terſtond te Zwolle eenige Haver en Aardappelen, en te Nieuwleuzen eenig Hooy te gaan en te laaten opkopen, van welken voorraad, welke den 20ſten door onze Ingezetenen afgehaald wierd, echter niet veele Menſchen en Paarden geſpyzigd konden worden. Men bleef dien dag nog vry; — dan Saturdag, den 21ſten, niet lang na de komst en het vertrek van eenen Franſchen Generaal, welke van Zwolle kwam, trok hier langs een ſterk Corps Franſche Troepen, het welke 's nachts te Raalte was geweest, nemende den weg naar het Karspel van den Hardenberg. —— Hierop kwam een tweede Generaal met een Detachement Huſſaren, door eenen anderen Generaal, kort daarna gevolgd met ongeveer 3000 Manſchappen, die alle, hier en in de Buurtſchappen, geinkwartierd moesten worden, van welke ieder Burger 24 à 26 Gemeenen of 6 Officieren, en op het Karspel niet veel minder in huis kreeg, en van zyn eigene geringe voorraad ſpyzigen moest, terwyl de meeste noch Brood noch Vleesch met zich bragten. —— Zondag den 22ſten was een akelige dag: de openbaare Godsdienst ſtond ſtil, de Kerk was een Hooy-Magazyn, en een bergplaats van Paarden geworden, waar door dat Gebouw van binnen zeer beſchadigd wierd. Na het vertrek dier eerſte Troepen, wierden, door de van uur tot uur, tot 's avonds laat, inkomenden, zo Cavallery als Infantery, en Stad en Buurtſchappen dermaten van Volk en Paarden opgepropt, dat de meeste Burgers en Boeren, 40 à 60 Man, zommigen meer dan 100 en zelfs byna 200 den volgenden nacht in hunne huizen moesten bergen en aan veelen ſpys en drank bezorgen, Generaals en andere hogere en lagere Officieren waren by de voornaamſten geplaatst. Elk bezeft het drukkende van zulk eene boven maate zwaare Inkwartiering. Zeer weinige Battaillons trokken ſlegts hier door naar de kant van den Hardenberg; ongeveer 15 a 1600 Man wierden naar den Ham gezonden, zo men deze mede rekent, waren dien dag, hier en op ons Karspel, voor meer dan 9000 Manſchappen, Inkwartierings-Billetten uitgedeeld, terwyl de Dorpen, rondsom, of geene, of ſlegts weinige Manſchappen hadden te huisvesten. Gemelde Troepen, met een Artillerypark begon den 23ſten des mergens om half 5 uuren af te trekken, onafgebroken tot omtrent 8 uuren. —— Uit deze opgave kan de beklemde toeſtand der Inwoners van Ommen en het Karspel genoegzaam berekend worden en welk eene aanſpraak zy hebben op het medelyden hunner verſchoonde Medeburgers. Over het algemeen (de baldadigheid van enkelden uitgezonderd) had men geen reden van klagen wegens het gedrag der Troepen, maar veel eer ſtof om God te danken, dat hy den last, van dien kant, merkelyk had verzagt; mogt dit den Inwoner dankbaar, meer vertrouwend en aan zyne zo vaak geſchonden Wet meer gehoorzaam maken.

Er zyn dus van den 21 tot den 23 May, door en langs Ommen getrokken, of daarin op het Karspel geinkwartierd geweest, behalven een Battaillon Bataafſche Jagers, de 7de, 8ſte, 27ſte, 48ſte, 94ſte, 95ſte en 103de halve Brigade Franſche Infantery, behalven het 2de en 4de Regiment Huſſaren, het 11de Regiment Dragonders, het 23ſte Regiment Jagers te Paard, en een aanzienlyke Artillery-trein.

En wat ſtaat ons nu nog te wagten by den voortgang welke de gevreesde Oorlog hebben zal!

LEEUWARDEN *den* 1 *Juny.* Volgens de jongſte Franſche Berichten worden de verbintenisſen met die Republiek en Pruisſen van dag tot dag nauwer, en nu nog meer door de zending van den Burger *Laförêt* naar Berlin, in hoedanigheid van Buitengewonen Gevolmagtigden Miniſter der Franſche Republiek.

De eerſte Conſul heeft, eenen grooten Raad bygewoond, beſtaande uit de voornaamſte Generaals, de Miniſters van Oorlog, van het Zeewezen, en van Financien, nevens een groot getal andere Lieden van het eerſte Gezag der Republiek.

Te Brest heeft men twaalf Engelſche Oorlogſchepen geſeind, die voor de Haven ſchenen te kruisſen; ook heeft men berigt, dat twee Engelſche Fregatten, den 19 dezer, in de Baay van Audierne, twee Franſche Vaartuigen hebben genomen, het eerſte moest naar Quimper, om Scheepsmaterialen, en het andere naar Fecamp en was met Zout beladen.

De Zitting van het Wetgevend Lichaam van den 23 May l. l. was zeer belangryk. De Staatsraden *Emery*, *Bertier* en *Najac* ter Vergadering binnen geleid zynde, liet zich de eerstgemelde aldus hooren:

„ De openlegging der Onderhandelingen heeft U in ſtaat geſteld, om de oprechtheid van „ den wensch des Gouvernements voor 't behoud van den Vreede waar te nemen, welken „ het niet opgehouden heeft U uittedrukken. De eerſte Conſul heeft tot behoud van dat „ onwaardeerbaar goed alle de opofferingen gedaan, die hem niet ſtrydig ſchenen met de „ Majeſteit van het groote Volk, waar van hy het Opperhoofd is. Lord *Whitworth* nam „ met zich de hoop voor eene minnelyke ſchikking mede; maar de driften, die het Britſche Kabinet beheerſchen, hebben zelfs de laatſte ſchemering van hoop uitgedoofd; dat „ Kabinet heeft zich gevoelloos betoond omtrent de ſtem der Vreede en doof op het geroep der menschlykheid. Het zal geenzins Frankryk zyn, dat den Oorlog zal aandoen, „ maar het zal dien aannemen en met den reeds meermaalen aan den dag gelegden yver „ volhouden. Het Engelsch Miniſterie heeft de Franſche Schepen, de Pasſagiers en andere „ Burgers, die zich aan Boord derzelven bevonden, doen nemen, zonder eene voorlopige „ Oorlogsverklaring; het gaf bevel om die daad van trouwloosheid, gantsch ongehoord in „ de Geſchiedboeken der beſchaafde Volken, uit te voeren, zelfs voor dat de Franſche „ Ambasſadeur den Engelſchen grond verlaten had. De uitwerkzelen der Proclamatie des „ Konings van Engeland zyn, dat zy verwondering en ſchrik onder zyne Onderdanen „ verſpreid, en de verontwaardiging en woede onder de Franſchen gaande gemaakt heeft. „ Het is dan waar dat Engeland ons den Oorlog aandoet! in dien nieuwen criſis zal het „ Gouvernement niet aan de Natie, en de Natie niet aan het Gouvernement in yver en „ trouw toegeven. De aanval is van de zyde van Engeland begonnen. De Repreſailles „ moeten onmiddellyk volgen."

De Spreker gaf vervolgens kennis van een Beſluit, hierop neerkomende: „ 1. Er word „ aan alle Bevelhebbers van Eskaders of Diviſien der Republiek, gelyk ook aan alle Kapiteinen haarer Schepen bevolen, om die des Konings van Engeland en zyner Onderdanen aan te tasten, te bemagtigen en in de Havens der Republiek op te brengen. 2. Er „ zullen Lettres de marque aan zodanige Franſche Kaapreders afgegeven worden, die dezelven zullen vragen en in het geval zyn van daar toe gerechtigd te zyn, mits zich gedragende naar de Wetten en Voorſchriften, ten dien aanzien beſtaande of nog te maken. „ 3. Alle Franſchen, in de Militie opgeſchreven, ten minsten 18 en ten hoogſten 60 Jaaren oud, enz."

De Preſident van het Wetgevend Lichaam dit met eene fierlyke en kragtige Aanſpaak beantwoord hebbende, wierd beſloten, om den eerſten Conſul eene Deputatie van 25 Leden te zenden, ten einde hem te gaan geluk wenſchen, met de wysheid en ſtandvastigheid, welke hy in zulk eene gewigtige omſtandigheid aan den dag legt.

In de Zitting van het Tribunât wierd dien zelfden dag een Rapport uitgebragt door *Daru*, betrekkelyk de aan dat Lichaam blootgelegde Onderhandelingen. Aan 't einde van dit Rapport, 't welk geduurig door de levendigſte toejuichingen afgebroken wierd, zeide hy: „ Hoe, die trotſche Eilanders geven ons ſlechts 36 uuren om hunnen wil te ondertekenen: „ deze tydsbepaling kan hun, buiten twyffel, kort ſchynen; maar hebben zy dan vergeten „ wat in 36 uuren onze Legers en onze eerſte Magiſtraats Perzoon doen kunnen? Zy „ kunnen alles, alles, behalven eenen ſchandelyken Vreede tekenen; en dat ons de Hemel „ eenen gunſtigen wind ſchenke, zo zullen zy zien wat men in 36 uuren doen kan."

Het Gouvernement heeft alle de Engelſchen, die zich te Parys bevinden, Krygsgevangen verklaard, en hun eene plaats aangewezen, werwaards zy zich als zodanigen moeten begeven. Hun lot zal afhangen van het geen het Engelsch Gouvernement met de Franſchen, die in Engeland zyn, doen zal.

Deze maatregel zal zich, denkt men, uitſtrekken tot de Bataafſche Republiek en geheel Italien.

Den 26 der voorige Maand, is uit de ingeleverde Nominatie van de RING-KIEZERS, uit de 5. en 6. Ringen, DEPARTEMENT FRIESLAND, door de uitgelotene Departementaale Kiezers, met eenparige Stemmen tot LID van het WETGEEVEND LICHAAM verkoren R. L. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.

By het Departementaal Beſtuur van Friesland zal geduurende deze Maand præſideeren: Mr. JOANNES VRIEMOET DRABBE.

En by het Gemeentebeſtuur dezer Stad: G. M. CAHAIS.

VERVOLG der belangryke Engelſche Stukken, reeds gedeeltelyk in onze voorigen medegedeeld:

No. 11. *Downingſtraat*, 28 July 1802.

Aan den Heer *Otto*, enz., enz., enz.

„ Myn Heer! — Ik heb de eer U te melden, dat uw Brief, betreffende het laatſte Nommer van *Peltier*, my wel geworden is. Het is niet mogelyk, dat zyner Majeſteits Gouvernement het Artikel, waar over gy U beklaagt, leezen konde, zonder het hoogſte misnoegen, en zonder een vuurig verlangen, dat de Perzoon, die hetzelve heeft gepubliceerd, de ſtraffe mogt ondergaan, welke hy zo rechtvaardiglyk verdiend heeft. De lasteringen nochtans, waar aan zyner Majeſteits Gouvernement, en meenigvuldige der beste Onderdaanen in dit Land, geduuriglyk in de publieke Papieren zyn blootgeſteld, moeten noodzaakelyk alle vreemde Gouvernementen overtuigen van de moeyelykheden, welke er in eene Conſtitutie, gelyk die van Groot-Brittannien, plaats hebben, om het misbruik te voorkomen, 't welk dikwyls een onvermydelyk gevolg is van het grootſte aller polityke voordeelen; en ofſchoon het uitgeven van Geſchriften van zulk eenen aart werkelyk, gelyk buiten kyf behoorlyk is, by de Wetten van Engeland ſtrafſchuldig zy, zo is het dikwyls moeyelyk, de ſchuld van eenig byzonder Perzoon zo voldoende te bewyzen, dat men van een Gerechtshof een vonnis tegen hem bekomen kan; en de onaangenaamheden, die uit eene gerechtelyke vervolging voortſpruiten, immers, wanneer er geen redelyk vooruitzigt is van wel te zullen ſlagen, zyn dikwyls genoegzaam, om zo wel Gouvernementen als byzondere Perzonen afteſchrikken, om dezelven te ondernemen. In het voor handen zynde geval, heb ik het myn pligt geoordeeld, het Artikel in queſtie te refereeren tot zyner Majeſteits Procureur-Generaal, om zyne gedagten te weeten, of hetzelve al of niet een Libel zy, ingevolge de uitlegging der Wet van Engeland, en of het verder zodanig een Libel zy, 't welk hy, alle de omſtandigheden in acht genomen, zoude kunnen aanraden, gerechtelyk te vervolgen. Zo dra ik zyn antwoord zal bekomen hebben, zal ik my de eer geven van hetzelve aan U medetedeelen. —— Ik heb de eer te zyn, enz."

(*was getekend*) H A W K E S B U R Y.

No. 12. (Vertaaling.)

N O T A.

Londen, 17 Augustus 1802.

„ De ondergetekende, Miniſter Plenipotentiaris der Franſche Republiek, onder het oog van zyn Gouvernement gebragt hebbende den Brief, welke zyne Excellentie Lord *Hawkesbury*, Miniſter en voornaamſte Secretaris van Staat zyner Britſche Majeſteit, hem de eere gedaan heeft, onder dagtekening van den 27 July, aan hem te ſchryven, is gelast geworden, om de navolgende bedenkingen voor te draagen.

„ Zo al het Britsch Gouvernement beriſpingen over de daaden van deszelfs eigen beſtuur, en perzoonlyke beledigingen van de achtingwaardigſte Menſchen gedoogt, zo gedoogt het echter geenzins zelfs den kleinsten aanſlag tegen de openbaare rust, de fundamenteele Wetten van het Ryk, en het opperst gezag, 't welk uit dezen voortſpruit. Bovendien, is elke Natie gerechtigd, om een of ander voordeel, hoe ook genaamd, in haar binnenſte op te offeren, ten einde daar voor een ander te verkrygen, waarop het een hogeren prys ſtelt; maar het Gouvernement, 't welk de losbandigheid der Drukpers niet beteugelt, wanneer dezelve beledigend zyn kan voor de eer of de belangen van vreemde Mogendheden, zou aan Libellisten de gelegenheid aan de hand geven, om de openbaare rust in gevaar te ſtellen, of ten

minſten de goede verſtandhouding, welke er den grondſlag van uitmaakt; en wanneer immer ernſtige beledigingen op eene regelmaatige en ſyſtematiſche wyze blyven voortduuren, moeten er noodwendig twyffelingen ontſtaan omtrent de gezindheden van zulk een Gouvernement zelf.

„ De byzondere Wetten en Conſtitutie van Groot-Brittannien zyn ondergeſchikt aan de algemeene grondbeginzelen van de Wet der Volkeren, die het overwigt hebben boven de Wetten van iederen byzonderen Staat. Zo het Engelands recht is, de uitgeſtrektſte vryheid aan de Drukpers te vergunnen, het is het publieke recht van beſchaafde Volkeren, en de verſchuldigde pligt van Gouvernementen, om iederen aanval, welke door die middelen tegen de rechten, de belangen en de eer van vreemde Mogendheden gedaan mogte worden, te voorkomen, tegen te gaan, en te ſtraffen.

„ Deze algemeene grondregel van de Wet der Volkeren is nimmer miskend geworden, zonder den weg tot de grootſte verdeeldheden te baanen, en heeft zelfs in Engeland een ſchynbaar voorwendzel verſchaft aan hun, die ganſche Boekdeelen geſchreven hebben, om de noodzaakelykheid van den laatſten Oorlog tegen Frankryk te bewyzen. Zyn deze Lieden nu verlangende, om aan het Conſulair Gouvernement een wapen aan te bieden, waarvan zy zelven zig met zo veel behendigheid hebben we en te bedienen? en kunnen zy zig zelven vleyen, dat het beſtuur, 't welk den Vreede getekend heeft, de magt niet hebben zoude, om denzelven te handhaaven?

„ By het eerſte Artikel van het Tractaat van Amiëns, komen de beide Mogendheden overeen, om noch regelregt, noch van ter zyde, eenige beſcherming te verleenen aan die genen, die aan een van beiden eenige nadeelen mogten toebrengen.

„ Maar de grootſte van alle benadeelingen is ongetwyffeld die, welke ſtrekt om een vreemd Gouvernement in minachting te brengen, of Burgerlyke en Godsdienſt-opſchuddingen binnen deszelfs Grondgebied te verwekken; en de beſliſſendſte van alle beſchermingen is die, welke eene vryplaats onder de beſchutting der Wetten vergund aan Menſchen, die er op uit zyn, niet ſlegts om de Staatkundige ruſt van Europa te ſtooren, maar zelfs om de eerſte banden der Burgerlyke Maatſchappy te ontbinden.

„ De Ondergetekende Miniſter moet bovendien opmerken, dat het hier niet ſlegts de zaak is van eenige Paragraaphen, die, door de onoplettendheid van een uitgever, toevalliglyk in eenig publiek Papier geplaatſt mogten zyn; maar het is hier de zaak van een opzettelyk aaneengeſchakeld ſtelzel van beſchimping en onteering, niet ſlegts tegen het Hoofd der Franſche Republiek gerigt, maar tegen alle de geconſtitueerde Magten dier Republiek, tegen de geheele Natie, door deze Libelliſten in de allerhaatelykſte en onteerendſte termen ten toon geſteld. Het is zelfs opgemerkt geworden, dat verſcheidene dezer Papieren een appél aan het Franſche Volk inhouden, tegen het Gouvernement en de fundamenteele Wetten van hun Vaderland.

„ Indien nu deze aanmerkingen toepaſſelyk zyn op de Engelſche Schryvers, die, geduurende de drie laatstverlopene Maanden, het Publiek overſtroomd hebben met de trouwlooſte en onbetamelykſte Schriften; zo zyn dezelven nog meer toepaſſelyk op eene claſſe van vreemde laſteraars, die zig van de ſchuilplaats, hun in Engeland verleend, alleenlyk ſchynen te bedienen, ten einde daar door des te beter hunnen haat tegen Frankryk te voldoen, en de grondſlagen van den Vreede te ondermynen.

„ Het is niet alleenlyk door honende en oproerige Geſchriften, baarblykelyk in het licht gegeeven met de bedoeling, om dezelven in Frankryk te verſpreiden, maar ook door andere aanhitzende Papieren, in de Zee-Departementen uitgeſtrooid, met oogmerk, om de kwalykgezinde of zwakke Ingezetenen aan te zetten, om aan de uitvoering van het *Concordaat* weerſtand te bieden, dat deze onverzoenlyke Vyanden van Frankryk blyven voortgaan Vyandelykheden uit te oeffenen, en de billyke verontwaardiging van het Gouvernement en het Volk der Republiek uit te tarten. Er is geen de minſte twyffel, of deze Geſchriften zyn opgeſteld en uitgeſtrooid geworden door *Georges*, en de voormaalige Franſche Biſſchoppen. Deze Leeden kunnen niet anders beſchouwd worden dan als Muiters. Leiden tegen het Staatkundig en Godsdienſtig oppergezag, en, na derzelver herhaalde aanſlagen, om de goede verſtandhouding tuſſchen de twee Gouvernementen te ſtooren, ſtryd hun ongeſtoord verblyf in Engeland openlyk tegen den geeſt en letter van het Vreedes-Tractaat.

„ De zamenkomſten desgelyks, welke in het Eiland Jerſey hebben plaats gehad, en de haatelyke complotten, die aldaar geſmeed worden, in weerwil der vertogen, die de Ondergetekende Miniſter alreeds bezorgd geweeſt is daar tegen in te leveren, vorderen nadrukkelyk, dat er onmiddelyke maatregelen daar tegen in het werk geſteld worden door een Gouvernement, dat de Nabuur en Vriend van Frankryk is.

„ Andere Perzonen (door herinneringen, die nimmer uit te wiſſchen zyn, en door al te lang gevoede betreuringen, verbonden aan eene orde van zaaken, die niet meer in Frankryk beſtaat) vinden dagelyks zig zelven in onaangenaamheden ingewikkeld door de Complotten der geenen, die voorwenden hun dienſt te doen. Een gevoel van hunne eigene reputatie zal hen ongetwyffeld doen beſluiten, om eene ſtookplaats van intrigues te ontwyken, waarmede zy geene de minſte verbintenis behoren te hebben.

„ De gelukkiglyk herſtelde Vreede, het wederzydsch verlangen der beide Gouvernementen, om denzelven hegt en duurzaam te maaken, en de algemeene belangen der menſchelykheid, vorderen, dat alle deze oorzaaken van ontevredenheid uit den weg geruimd worden, en dat zyne Majeſteits Miniſters, door rondborſtige en nadrukkelyke maatregelen, derzelver afkeuring betonen van alle aanſlagen, die er gedaan worden, om nieuwe verdeeldheden te verwekken.

„ De Ondergetekende heeft, dien ten gevolge, ſpeciaale orders ontvangen, om te verzoeken:

„ 1. Dat zyner Majeſteits Gouvernement de kragtdadigſte maatregelen gelieve te nemen, om een einde te maken aan de oproerige en onbetamelyke Artikelen, waar mede de Nieuwspapieren, en andere in Engeland gedrukte Schriften, zyn opgevuld.

„ 2. Dat de Perzoonen, in des Ondergetekendens Brief van 23 July laatstleden vermeld, uit het Eiland Jerſey worden weggezonden.

„ 3. Dat de voormalige Biſſchoppen van Arras en St. Pol de Leon, en alle de geenen, die, even gelyk zy, onder het voorwendzel van Godsdienſt yver, opſchuddingen in het binnenſte van Frankryk zoeken te ſtooken, insgelyks worden weggezonden.

„ 4. Dat *Georges* en deszelfs aanhangers naar Canada overgevoerd worden, overeenkomſtig de bedoeling, welke den Ondergetekende medegedeeld is, om dezelve aan zyn Gouvernement bekend te maken, op verzoek van Lord *Hawkesbury*.

„ 5. Dat, ten einde de kwalykgezinden alle voorwendzelen te ontnemen, om de goede verſtandhouding tuſſchen de beide Gouvernementen te ſtooren, het aan de Prinſen van het Huis van *Bourbon*, die zig thans in Groot-Brittannien bevinden, zal worden aanbevoolen, om zig naar Warſchau te begeven, de reſidentie van het hoofd hunner Familie.

„ 6. Dat alle zodanige Franſche Emigranten, die het als nog gepaſt oordelen, de Ordertekenen en Decoratien te draagen, die tot het voormalig Gouvernement van Frankryk behooren, gevorderd zullen worden, om het Grondgebied van het Britſche Ryk te verlaaten.

„ Deze aanvragingen zyn gegrond op het Tractaat van Amiëns, en op de mondelinge verzekeringen, die de Ondergetekende Miniſter het genoegen gehad heeft te ontvangen, geduurende den loop der Onderhandelingen, betrekkelyk eene wederkerige ſchikking ter handhaving van ruſt en goede orde in de beide Landen. Zo eene of andere dezer aanvragingen in het byzonder niet zo onmiddelyk uit het geſloten Tractaat mogt voortvloeyen, zoude het gemakkelyk zyn dezelve door treffende voorbeelden te rechtvaardigen, en te bewyzen, hoe byzonder zorgvuldig het Britsch Gouvernement in tyden van inwendige giſting geweeſt is, om die genen, welken de openbaare ruſt in gevaar mogten brengen, uit het Grondgebied van eene nabuurige Mogendheid te verwyderen.

„ Welke ook de beſcherming zyn moge, die de Engelſche Wetten verlenen aan Schryvers, die inboorlingen of anderzins werkelyke Onderdaanen zyner Majeſteit zyn, het Fransch Gouvernement weet, dat Vreemdelingen hier te Lande dezelfde beſcherming niet genieten; en dat de Wet, bekend by den Titul van *the Alien Act*, aan het Miniſterie zyner Britſche Majeſteit een gezag geeft, 't welk hetzelve dikwyls heeft uitgeoeffend tegen Vreemdelingen, wier verblyf geoordeeld werd ſchadelyk voor de belangen van Groot-Brittannien te zyn. De eerſte clauſule dezer Wet ſtatueert uitdrukkelyk, dat elke order van 's Konings Geheimraad, waarby een Vreemdeling gelaſt wordt het Koningryk te verlaten, uitgevoerd zal moeten worden, onder ſtraffe van Gevangnis en Transportatie. Er beſtaat, derhalven, by het Miniſterie eene wettige en genoegzaame magt, om Vreemdelingen in bedwang te houden, zonder dat men tot de Gerechtshoven toevlugt behoeft te nemen; en het Fransch Gouvernement, 't welk omtrent dit punt eene volkomene wederkerigheid aanbiedt, meent een nieuw blyk van zyne Vreedelievende gezindheden te geven, door de aanvraag te doen, dat zodanige Perzoonen mogen weg gezonden worden; wier machinatiën eenvormiglyk ſtrekken, om tweedragt tuſſchen de beide Volkeren te zaayen. Het is aan zig zelven verſchuldigd, en aan de Natie in het algemeen, (die de uitoeffening haarer magt en de handhaving haarer eer in deszelfs handen geſteld heeft,) om zig niet ongevoelig te toonen in een tyd van diepen Vreede, aan beledigingen en complotten, welken zelfs de verbittering van eenen openbaaren Oorlog niet zoude kunnen rechtvaardigen; en het is te wel bekend met de vriendſchappelyke gevoelens van het Britsch Miniſterie, om niet volkomen ſtaat te maken op deszelfs poogingen ter verſtrooijing eener Factie, welke gelykelyk de Vyand van Engeland en Frankryk is.

„ De Ondergetekende Miniſter neemt deze gelegenheid waar, om aan zyne Excellentie, Lord *Hawkesbury*, de hulde zyner eerbiedige gevoelens aan te bieden."

(*getekend*) O T T O.

(*Het Vervolg in onze volgende.*)

*** Heden zyn in Ondertrouw,
Heerenveen den 31 May 1803.

S J O E R D P I E T E R S. En
P I E R T J E H. F E N E M A N.

*** Heden morgen, half vier uuren, overleed, aan de gevolgen van een zwakke Borst, myn tedergeliefde Huisvrouw MARIA HENDRIKS, (na dat zy op den 13 dezer voorſpoedig van een welgeſchapen Zoon was verloſt,) in den ouderdom van 34 Jaaren en 10 Weeken, na een genoeglyke Echtverbindteniſſe van ruim tien Jaaren. Geeve van dit voor my en myne agt Kinderen zo ſmertelyk verlies langs dezen thans gebruikelyken weg kenniſſe aan Vrienden en Bekenden; verzoekende van Brieven van Rouwbeklag verſchoond te blyven.

Sneek den 31 May 1803. P. H. B L O E M E N.

*** Heden morgen om half vier uur, trof ons een der gevoeligſte ſlaagen, door het verlies van ons eenigſte Dochtertje, FETTJE, in den ouderdom van groot drie vierendeels Jaars; geeve door deze gebruikelyke weg kennis aan Vrienden en Bekenden, met verzoek om van Brieven van Rouwbeklag verſchoond te mogen worden.

Leeuwarden den 1 Juny 1803.

T. F. VAN DER FEEN.
J. A. R. VAN DER FEEN.
Geboren *MEETSMA*.

HET GEMEENTEBESTUUR DER STAD HARLINGEN, gedenkt op Woensdag den 15 Juny aanſtaande, 's morgens præcys om tien uur, publiek te Beſteden op het Raadhuis aldaar:

I. Eenige Roeden HEYWERK, aan de Noordkant van de Stad.

II. Eenige REPARATIEN aan de Havens, Hoofden en andere vakken tot de Zeewerken behoorende.

III. Eenige REPARATIEN aan de Stads Gebouwen, Bruggen en andere Werken.

IV. Eenige REPARATIEN aan de Tolhuizen, Bruggen en Walbeſchoejingen aan de Trekweg, lopende van Harlingen tot halfweg Leeuwarden.

V. Eene Beſchoejing van eene groote Strook LANDS langs de Bolswarder Vaart. —— Zullende het leveren van Materiaalen onder de aanbeſteding begrepen worden. De Beſtekken kunnen worden gezien by den Bouwmeeſter *JACOBI*.

NB. NB. NB. HET GEMEENTE BESTUUR VAN SCHOTERLAND, nodigt de zodanigen uit, welke genegen mogten zyn, en de vereiſchte qualiteiten bezitten, om naar de vacante SCHOOL te Rottum, op een vaſt Jaarlyks Inkomen van één honderd en veertig Caroli Guldens, mede te dingen, zich binnen den tyd van drie Weeken eerstkomende, by meergedagte Gemeente Beſtuur aan te geeven, ten einde op de Lyst der Sollicitanten te worden geplaatſt, waar uit dan ſtrdelyk, naar inhoud van 's Lands Publicatien, de finaale beroeping zal geſchieden.

Actum Heerenveen den 24 May 1803. Ter Ordonnantie van het Gemeente Beſtuur voornoemd,
J. G. S E M L E R, Secretaris.

DR. W. TUINHOUT, Secrètaris van Baarderadeel en de Procureur W. T. VAN DER LEY te Marſſum, gedenken op HEDEN den 2 Juny 1803 by de Beſchryvinge, en den 9 dito by de proviſioneele en finale Palmſlag, telkens 's nademiddags om 2 uur, ten huize van *Popke Jacobs*, Caſtelein te Oosterwierum, publiek te Verkopen: Een ſchoone HUIZINGE, voor 2 à 3 Jaar geheel verbouwd, zeer geſchikt voor een Koopman tot Winkelneering, enz., beſtaande in een Kamer, een Voorhuis, een geheel nieuw Pakhuis, een Regenwatersbak, voor en agter de Huizinge een Bleekje, ſtaande en gelegen aan de Vaart, op het beſt van de Molenbuurt van den Dorpe Oosterwierum, thans by *Reints Dirks* cum uxore bewoond, kunnende direct na de finale Palmſlag vry worden aangevaard. —— De Conditien zyn by bovengemelde Actuarien te zien.

H. CANNEGIETER, Secretaris van Idaarderadeel, præſenteert op MORGEN den 3 Juny 1803, 's morgens om 10 uur, ten huize van *Jan J. de Graef*, Koopman aan de Eernzumerzyl onder Friens, publiek by Boelgoed te Verkopen: 12 Ladingen Zwols Eiken HOUT, beſtaande in allerlei zoorten, waar onder extra mooye Paalen tot 70 Voeten lang, en Ashout van 25 tot 33 Duim, 1 Lading Oosters Kromhout en 2 dito Munſters Kromhout, 60 ſtuks Eiken Balken, 200 Eiken Kloſſen, 25 ſtuks zo Greenen als Dennen Balken van 63 tot 80 Voet lang, 1 Lading zwaar Beuken Hout, een groot party Eiken Planken en Schalen, alles extra mooy en fris aangekomen.

DE Procureur E. UILENBERGH in qlté, gedenkt op Saturdag den 11 Juny 1803, 's avonds ten 6 uuren, ten huize van den Caſtelein *D. Zageman*, in de nieuwe Ebbingeſtraat in het Wapen van Zuid-Holland te Groningen, publiek by Strykgelds Conditien te Verkopen: Een deftige BOEREN HUIZINGE, met een nieuw getimmerde Capitale SCHUUR van zeven GOLLEN, *DE GROOTE BUSCH* genaamd, en gelegen te USQUERT, met nog een Schuurtje by den Ouden Dyk, tot berging voor Paarden en Schapen, als mede de VASTE BEKLEMMINGE van 134 Jukken koſtelyk Bouw- en Groenland, en NB. DAAR BY NU OOK DE VASTE BEKLEMMINGE VAN DEN GEHEELEN QUELLER agter deze Landen leggende. Kunnende deze Goederen dagelyks in ogenſchyn genomen worden. De Conditien van Verkoop zullen agt dagen bevorens ten huize voornoemd en op de Plaats zelve gelezen worden.

DE Notaris SCHELTEMA, zal op Saturdag den 11 Juny 1803, 's morgens 10 uur, by zyn Zaagmolen te Franeker, in publieke Veiling Verkopen: 2 Ladingen nieuwe en fris aangebragte Hamburger Eiken BALKEN, beſtaande in 32 ſtuks, 8 zware en lange dito Hamburger Balken, zynde oude, 6 Greenen Stalhouts Balken en Roeden, 1 Lading extra mooy Munſters Kromhout, beſtaande in 260 ſtuks Knies en Sitters, en 8 extra zware Bogtſtukken, 1 Lading Oosters Kromhout, 1 Lading Munſterſche Palen van 50 à 60 Voet, beſtaande in 12 ſtuks, 7 à 8 Ladingen Zwols Hout van allerleye zoort, 1 Lading Boeken Romen, 1000 Spaken, en verders al het geen meerder wordt aangebragt, en dan genummert zal liggen; Scheepstimmerlieden, Molen en Wagenmakers, gelyk ook Huistimmerlieden, kunnen ſtaat maken, dat zy al het genoteerde in deze Veiling zullen vinden, en dat de Veiling præcys zal beginnen met het 9 uurs Schip van Harlingen.

A D V E R T I S S E M E N T.

EVERT SEMLER, Rentemeeſter en Adminiſtrateur der Domeingoederen op het Orangewoud, zal op authoriſatie en ten overſtaan van den Inſpecteur Generaal E. TEMMINCK, en ter præſentie van Commiſſaris uit den Gerechte van Schoterland, publiek by Stryk en Verhooggeld ter Afbrekinge, en als Afbraak præſenteeren te Verkopen:

DE OOSTERSCHE VLEUGEL DER GROOTE HUIZINGE, met het daar agter ſtaande Waschhuis, groote houten Loots, een Stallinge en Koetshuis, glaazen Trekkaſſen in de groote Tuin, alles ſtaande *op het Orangewoud*, waar aan eene groote menigte van allerhande Afbraak, zo van Lood, Yzer, Glas, Hout en Steen, word gevonden, 't welk alles zeer gerieflyk kan worden vervoerd.

Wie hier aan gadinge heeft, kome op Dingsdag den 12 July 1803, 's voordemiddags te tien uuren præcies, *op de groote Huizinge* in het Orangewoud voorſz., en Kope op Conditien als dan te verkondigen, die inmiddelen tyde kunnen worden vernomen ter Secretarie van Schoterland op het Heerenveen.

DE VOLMAGTEN van *St. Jacobi*, *St. Anna* en *Vrouwen Parochie*, gedenken met Voorkennis van 't GEMEENTE BESTUUR van 't *Bild*, ten overſtaan van Commiſſaris uit hetzelve, by de Minſtaanneemende te beſteeden:

Het SLATTEN van circa ZES DUIZEND ROEDEN VAART, onder bovengemelde Parochien. Wie hier aan gadinge maaken, kome op Dingsdag den 7, Woensdag den 8, en Donderdag den 9 Juny 1803, telkens ſmorgens om Agt uur, in de reſpective Herbergen te St. Jacobi, St. Anna en Vrouwen Parochie, alwaar vooraf de Conditien te zien zyn.

MEN præſenteert by Strykgeld te Verkopen:

I. Een ſchoone HUIZINGE, cum annexis, voorzien van twee Beden- en een Bovenkamer, een Zoomer Wooning, Keuken en Kelder, alles met de nodige Commoditeiten, daar agter een ſchoone Hovinge met Vrugt en andere Boomen, ſtaande en gelegen aan de Kromme Sloot te Makkum.

II. Een HUIZINGE daar naaſt, beſtaande in een ruim Voorhuis, een Beneden- en Bovenkamer, Keuken en verdere annexen van dien.

III. Een ſtuk LAND of plek GROND, alwaar het Tichelwerk heeft geſtaan, gelegen aan de groote Zylroede te Makkum.

NB. Deze Perchelen zyn thans ledig vry van huuringe, en kunnen direct na de Palmſlag worden aanvaard.

IV. Een HUIZINGE, STALLINGE, WAGENHUIS en SCHUURTJE, cum annexis, ſtaande en gelegen naby de Zeedyk te Makkum, thans by *Luitjen Gysberts* bewoond, voor 23 Car. Guldens in het Jaar, tot den 12 May 1804.

Wie hier aan gadinge maakt, kome op Maandagen den 6 Juny 1803 by de eerſte Zitdag en den 20 dito by de Verhoginge en Palmſlag, telkens om 2 uur na noen, ten huize van *Willem ten Sweege*, Caſtelein in het Schippershuis te Makkum, en kope op als dan voor te lezene Conditien, die intuſſchen te zien zyn by de Secretaris H. ALBARDA, te Stavoren, en P. S. TICHELAAR, Dorprechter te Makkum.

NB. NB. NB. DE Secretaris CONRADI te Harlingen, zal aldaar in de Herberg Roma, of Woensdag den 8 Juny 1803, des namiddags om een uur, by Veiling præſenteren te Verkopen: Een groot party Noordſche BALKEN van diverſe Havens, en een party Oostzeeſche BALKEN; voorts JUFFERS, DEELEN, COLDERS, en het geen meerder op de gewoone plaatzen genummerd leggende, geveild zal worden.

J. C. METZLER, Boode en Exécuteur by het Departement van Convoyen en Licenten te Harlingen, zal uit kragte van zyne Commiſſien, op Woensdag den 8 Juny 1803, in de Vendukamer op de nieuwe Haven binnen Harlingen, præcies te 11 uur, by Executie Verkopen: Twee Vaatjes BRANDEWYN, een Zilveren HOROLOGIE, een paar Zilveren BROEKGESPEN, eenige Mans KLEDEREN, en wat BEDDEGOED.

M. DE VRIES, Proclamant der Boelgoederen te Leeuwarden, zal op Maandag den 13 Juny 1803 en volgende dagen, ten zynen huize op de Nieuwebuuren, by Boelgoed Verkopen: Koſtelyke Mans en Vrouwen KLEEREN, Bedden met zyn toebehoren, Servetten, Tafellakens, enz., Kabinetten, Stoelen, Tafels, Spiegels, Porcelein, nieuw Engelsch Aardwerk, Koper- en Tingoed, en wat meer te voorſchyn zal worden gebragt. Die hier nog Goederen by willen voegen, gelieve dezelve tegen dien tyd te bezorgen, dog Rommelary niet vroeger dan ſtaande de Verkoping.

TE LEEUWARDEN, ter Drukkerije van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.